

**Buck
Consultants
International**

Marktverkenning, doelgroepen en uitgifteprognose

Inhoud

Blz.

1	Inleiding	1
	1.1 Achtergrond	1
	1.2 Succesfactoren	2
	1.3 Opbouw	3
2	Profiel Automotive Campus	4
	2.1 Profiel	4
	2.2 Visie	5
	2.3 Shared facilities	6
3	Automotive sector in beweging	8
	3.1 'Traditionele' automotive industrie	8
	3.2 Naar een Smart & Green mobiliteitscluster	9
	3.3 Kansen voor het Nederlandse automotive cluster	9
4	Beoordeling aantrekkelijkheid Automotive Campus en marktperspectief	10
	4.1 Marktperspectief in 2016	10
	4.2 Versnellingsprogramma	11
5	Doelgroepen	15
	5.1 Kennisinstellingen/ opleidingen	15
	5.2 Internationale vestigingen	16
	5.3 Nederlandse vestigingen	16
	5.4 Shared facilities/ labs/ werkplaats	17
	5.5 Overall-beeld	17
6	Uitgifteprognose	18
	6.1 Uitgangspunten en methode	18
	6.2 Stappenplan	19
	6.3 Overall-beeld	21
7	Conclusies	22

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De Automotive sector in Nederland is van groot economisch belang¹:

- de sector bestaat uit zo'n 300 bedrijven, met 45.000 werknemers in onderzoek, ontwikkeling, onderwijs, productie en dienstverlening;
- de totale omzet van de Nederlandse automotive sector bedraagt 16,8 mrd euro;
- sinds 2002 is de sector gegroeid met 5% per jaar en de werkgelegenheid met 3% per jaar, harder dan het Nederlands BBP.

Het hart van de automotive sector zit in Zuid-Nederland: de helft van de automotive bedrijvigheid in geheel Nederland bevindt zich in Zuid-Nederland, met een concentratie in de Brainportregio Zuidoost-Brabant. Helmond speelt hierin een centrale rol. Van oudsher zijn er diverse automotive bedrijven gevestigd, belangrijke reden voor TNO Automotive om in 2008 integraal haar automotive onderzoeksfaciliteiten te verhuizen van Delft naar Helmond. Het concentratiepunt van de automotive-activiteiten is de Automotive Campus Helmond, waar nu zo'n 500 onderzoekers/ medewerkers werkzaam zijn bij 40 bedrijven.

De Automotive sector is integraal onderdeel van de topsector High Tech Systems en Materials. Ook in het beleid van de provincie Noord-Brabant, Metropoolregio Eindhoven, Brainport Development en de gemeente Helmond neemt de automotive sector een belangrijke plaats in, zowel in het economisch stimuleringsbeleid als in het ruimtelijk beleid door een speciale status toe te kennen aan de Automotive Campus.

De Automotive Campus Helmond (ACH) heeft de ambitie om dé nationale 'automotive hotspot' te worden, met internationaal aanzien in de automotive sector. Het terrein, gelegen aan de rand van Helmond, beslaat ongeveer 12 hectare bruto.

In opdracht van de gemeente Helmond, de grondeigenaren van de ACH, de Brabantse OntwikkelingsMaatschappij (BOM) en de provincie Noord-Brabant heeft Buck Consultants International (BCI) een economische marktverkenning uitgevoerd. Deze marktverkenning heeft als doel de stakeholders inzicht te verschaffen in de ontwikkelpotentie van de campus.

¹ Bronnen: Automotive Campus 2014 (Driven to move the future), Roland Berger (2016)

1.2 Succesfactoren

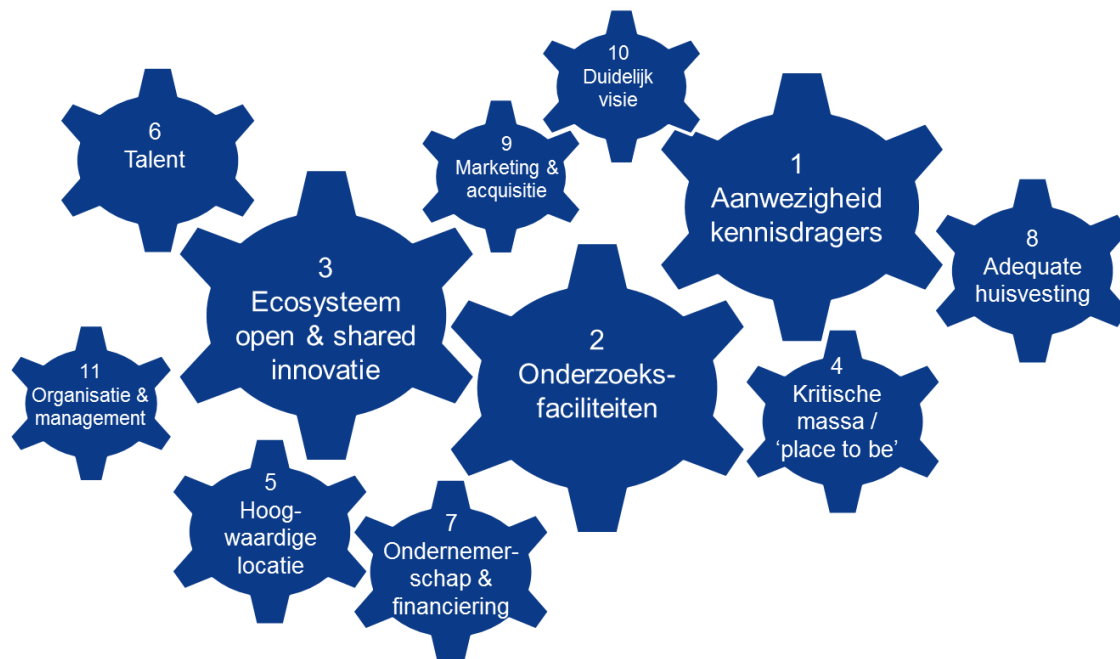
Bij de positionering en beoordeling van de campus is aangesloten bij het door Buck Consultants International ontwikkelde model van 11 succesfactoren van een campus.

Tabel 1.1 Assessment Automotive Campus

Succesfactor	Toelichting
1 Aanwezigheid manifeste kennisdragers	Kennisdragers zijn onderverdeeld in de volgende categorieën: R&D centra van grote internationaal opererende bedrijven, universiteiten, universitaire medische centra, onderzoeksinstituten en hogescholen
2 Onderzoeksfaciliteiten	Aanwezigheid en beschikbaarheid van onderzoeksfaciliteiten waar bedrijven gebruik van mogen maken (shared facilities)
3 Ecosysteem van open & shared innovatie	Goed functionerend ecosysteem met een community en netwerk van bedrijven, kennisinstellingen en andere relevante spelers met een organisatie die zich bezig houdt met samenwerkings-innovatie relaties binnen en buiten de campus, kennisvalorisatie, kennistransfer, netwerkvorming, business development
4 Kritische massa + place-to-be	Door omvangrijk cluster aan bedrijvigheid ontstaat place-to-be (spin-offs, bedrijven van buitenaf), waar meer andere bedrijven op af komen
5 Hoogwaardige locatie	Uitstraling van locatie, gebouwen, gebied en openbare ruimte
6 Talent	Aanwezigheid/ toegang tot aantrekkelijke talent pool met skills op diverse niveaus
7 Ondernemerschap & financiering	Toegang tot financiering in verschillende fasen van ontwikkeling van bedrijf
8 Adequate huisvesting + services & voorzieningen	Kantoor- en lab-ruimte evenals het aanbod van goede services en voorzieningen in goede prijsdiensten hebben een goede prijs-kwaliteitverhouding
9 Marketing & acquisitie	Gericht op specifiek doelgroepen in Nederland, Europa en wereldwijd, incl. de acquisitie van bedrijven
10 Duidelijke visie met breed draagvlak	Breed gedragen (triple helix) visie en uitvoeringsdraagvlak/ programma ten behoeve van de campusontwikkeling
11 Organisatie & Management	Campus site management (+decision makers)

Bron: Buck Consultants International, 2016

Figuur Succesfactoren 'werken' met elkaar

Bron: Buck Consultants International

1.3 Opbouw

De opbouw van deze rapportage is als volgt:

In *hoofdstuk 2* wordt gestart met het profiel van de Automotive Campus en worden in *hoofdstuk 3* de belangrijkste trends in de automotive sector toegelicht.

De beoordeling van de aantrekkelijkheid van de Automotive Campus en het marktperspectief staan centraal in *hoofdstuk 4*.

Hoofdstuk 5 is gewijd aan de doelgroepen voor de ACH gevolgd door uitgifteprognoses in *hoofdstuk 6*.

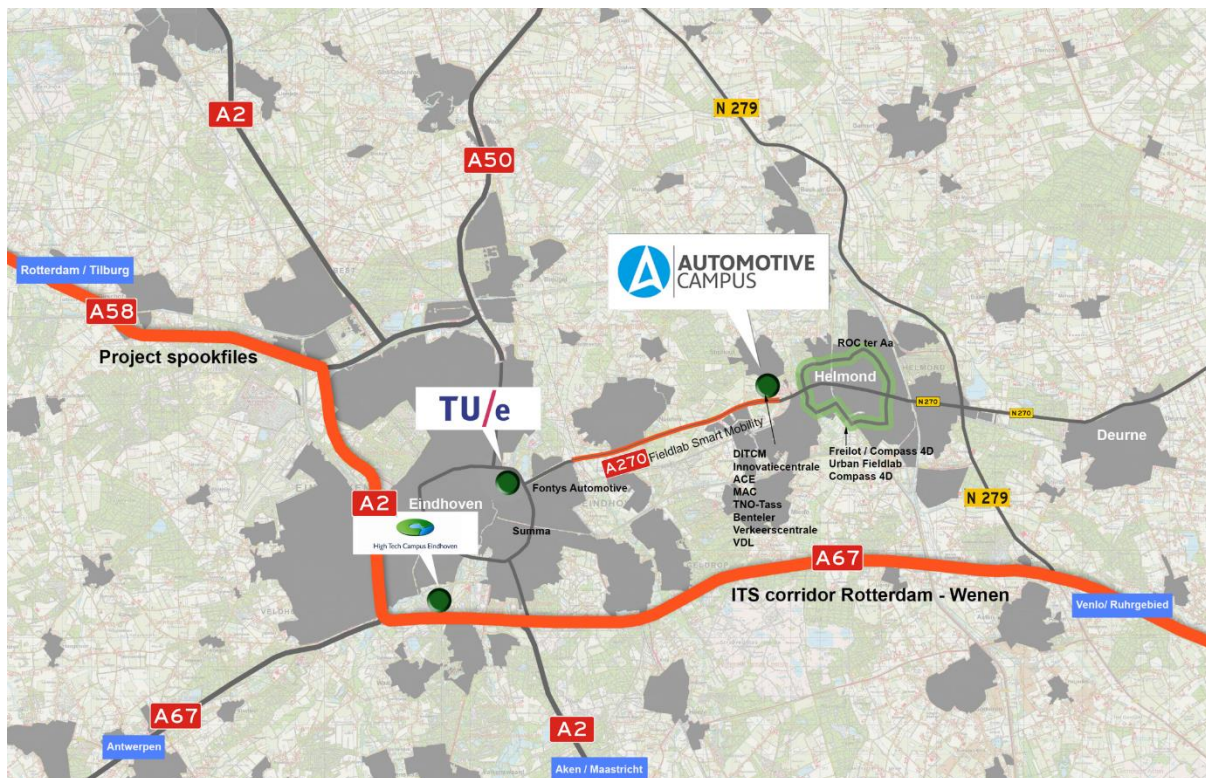
Tenslotte worden de belangrijkste conclusies samengevat in *hoofdstuk 7*.

2 Profiel Automotive Campus

2.1 Profiel

De Automotive Campus is een in Helmond aan de provinciale weg naar Eindhoven gelegen bedrijventerrein, dat specifiek op de automotive sector is gericht. De Automotive Campus in Helmond is een open innovatie ecosysteem en wil dé Nederlandse hotspot voor research & development, design, modeling, engineering, testing en assemblage & productie zijn op het gebied van automotive en mobiliteitstechnologie met een focus op green en smart mobility. De reikwijdte van de campus gaat verder dan de locatie: het is een focuspunt binnen het Nederlandse en regionale automotive cluster en de ambities van de Nederlandse overheid als koploper en gidsland op het gebied van slimme en duurzame mobiliteit.

Figuur 2.1 Ligging en bereikbaarheid

Op het ruim 12 hectare grote terrein zijn nu 40 automotive gerelateerde bedrijven en kennisinstellingen gevestigd.

Figuur 2.2 Bedrijven en kennisinstellingen

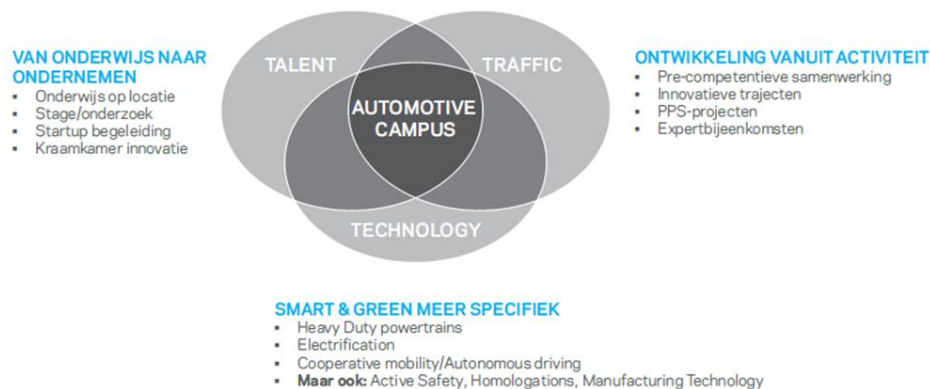

Bron: Automotive Campus, 2016

2.2 Visie

In 2014 is door alle betrokkenen een visie opgesteld voor de periode 2014-2018 'Driven to move the future'. De Automotive Campus in Brainport moet dé plek zijn waar het ecosysteem voor green & smart mobility samenkomt voor ontmoeting, kennisdeling, innovatie, engineering, testing, business development, onderwijs en training. Technologie is de aanjager, maar ook talent, faciliteiten en financiën zijn noodzakelijk voor innovatie.

Figuur 2.3 Visie op de automotive campus

Bron: Driven to move the future: Visie 2014-2018, 2014

De centrale thema's van de Visie zijn:

A Smart Mobility	B Green Mobility	C Manufacturing	D Materials
Connected Car	ICE Powertrain	Efficiënte en duurzame productie	Light Weight Constructions Aerodynamics
Traffic Management	Future Powertrain	Smart Factories	Duurzame materialen en recycling
Vehicle Dynamics Control	Energy Saving	Innovatie in productietechnologie	

Bron: Driven to move the future: Visie 2014-2018, Business Addendum 2015, AutomotiveNL

2.3 Shared facilities

Een belangrijk attractiepunt van de Automotive Campus zijn de shared facilities, die in onderstaande tabel zijn samengevat.

Tabel 2.1 Shared Facilities op Automotive Campus

Shared facilities 'Smart mobility'	Eigenaar	Omschrijving	Onderscheidend voor Campus (Ja/Beperkt/Nee)
Living Lab testtrack Driving Guidance Lab	DITCM, TNO, Gemeente Helmond	Field Operational Testsite (FOT) >> N270 6 km snelweg, 2 km binnen bebouwde kom en 2 stoplicht controllers	Ja
Traffic Innovation Center	Innovatiecentrale / DITCM	Testen en simuleren van innovatieve services, in-car technologie en wegkant systemen	Ja
Prescan en ITS modeller	TNO / Tass International	Testen en valideren van Intelligent Transport Systems (ITS) en cooperative driving technologies	Ja
Verkeerscentrale (shared)	Innovatiecentrale /RWS	Twee open verkeersdesks	Ja
Shared facilities 'Green Mobility'	Eigenaar	Omschrijving	Onderscheidend voor Campus (Ja/Beperkt/Nee)
European Electric Mobility Center (EEMC)	Tass International	Ontwikkeling, engineering, testen van voertuig- en batterijprestatie en veiligheid	Ja/Beperkt
Clean and Efficient Vehicle Technology	Tass International	R&D, engineering, testen en certificeringsprojecten (hybride)elektrische mobiliteitstoepassingen	Ja/Beperkt
Ultrasnel-laadinfrastructuur	Heliox, BAM, VDL ETS, ANL	Technische Pilot ultrasnel—laad- infrastructuur	?
Powertrain Center	Tass International	Powertrain testing t.b.v. effectievere motor en voertuigprestaties	Ja/Beperkt
WatetstofTankstation	Waterstofnet	1 van de 4 waterstof-tankstations in Nederland	Ja

Vervolg tabel op de volgende pagina

Shared facilities 'Manufacturing'	Eigenaar	Omschrijving	Onderscheidend voor Campus (Ja/Beperkt/Nee)
Lucas Nülle Setup VEHicle in the loop (VEHIL)	TNO/Tass International	Simuleren van een voertuig om (aandrijf)systemen, chassis, casco en de binnen- en buitenkant te testen	Ja
Manufacturing & process unit	AutomotiveNL	Complete productielijn voor subassemblage / specifiek voor kleinschalige productieseries (onderdeel van het Automotive Facilities Brainport Test Center)	Beperkt/Nee
Rolling Road Testbench (shared)	Automotive Campus/ VDL	Rolling Road Testbench: voor trailers, trucks en bussen	Ja
Safety Center	Tass International	Crash testing facility	Ja
Shared facilities 'Materials'	Eigenaar	Omschrijving	
Halt Test (shared)	Automotive Campus Facilities	Testen van mechatronische en elektronische componenten	
Homologatie van componenten	Benteler	Homologatie van componenten	
Component Test Center	Benteler	Component Test Center	
3-D meten en testen	DDVS – Dutch Defense Vehicle Systems	NDO/ Niet-destructief onderzoek, magnetisch scheuronderzoek, penetrant scheuronderzoek, visueel materiaalonderzoek, mobiele 3-D meetarm	

3 Automotive sector in beweging

De automotive sector wordt van oudsher gekenmerkt door technologische vernieuwing en innovaties. De sector is in traditionele markten hard geraakt door de lange economische recessie ontstaan na de financiële crisis van 2008. Desalniettemin is de sector overeind gebleven door de sterke vraag naar auto's vanuit groeiende economieën in vooral Azië. Dit hoofdstuk beschrijft kort de ontwikkelingen binnen de traditionele automotive industrie, de verschuiving naar een Green & Smart mobiliteitscluster en de kansen daarbinnen voor Nederland.

3.1 'Traditionele' automotive industrie

De automotive industrie bestaat uit producenten van auto's -Original Equipment Manufacturers genaamd (OEM)- en de automotive toeleveranciers:

- *Producenten:* de zogenaamde Original Equipment Manufacturers (OEM) produceren de eindproducten die aan klanten worden verkocht;
- *Toeleveranciers:* deze leveren onderdelen aan de OEM-ers.

Binnen beide domeinen spelen trends die de industrie voor grote uitdagingen doet staan, maar daarnaast ook kansen biedt. Deze zullen voor beide groepen hieronder kort nader worden toegelicht.

Trends bij producenten

- verschuiving van productie naar Azië en Oost-Europa;
- consolidatie van OEM-ers en herprofilering;
- waardeketen verandert van aanbod gestuurd naar vraag gedreven;
- toenemende elektronica en software toepassingen, met ook strengere wet- en regelgeving;
- technologie gaat harder dan toepasbaar is op traditionele auto's in traditionele infrastructuur.

Trends bij toeleveranciers

- toeleveranciers doen het (financieel) beter dan producenten, maar slechter dan andere industriële sectoren;
- productie- en engineering footprint verschuift naar Oost-Europa en Azië.

3.2 Naar een Smart & Green mobiliteitscluster

In de afgelopen jaren is binnen het automotive/ mobiliteitsdomein een zoektocht ontstaan naar slimme, efficiënte en veilige mobiliteitsmethoden met een minimale belasting voor mens en milieu (schoon, snel en betrouwbaar). Gedreven door technologische innovaties en vooruitstrevende businessmodellen onder de noemer green & smart mobility, wordt er gestreefd naar:

- Zero congestion
- Zero emissions
- Zero casualties

Om deze doelen te bereiken vind er een verschuiving plaats van een meer op productie (hardware) gerichte industrie naar een geconvergeerd en multidisciplinair cluster. Hierin staat toepassing van ook 'softe' componenten als organisatie, gedrag en ICT-toepassingen centraal.

3.3 Kansen voor het Nederlandse automotive cluster

De kansen voor het Nederlandse automotive cluster kunnen als volgt worden samengevat:

- Voor gespecialiseerde toeleveranciers blijft Nederland, te midden van landen met grote autoproducenten, een interessante vestigingslocatie.
- De Nederlandse automotive sector heeft een uitstekende reputatie als hoogtechnologische en innovatieve auto toeleverancier.
- De technologische vraag is in toenemende mate in overeenstemming met Nederlands technologische sterkten zoals ICT en navigatie.
- Het automotive cluster in Zuid-Nederland speelt een substantiële rol in Europese en Nederlandse innovatieprojecten.
- Nederland heeft geen grote OEM-ers, zoals bijvoorbeeld Duitsland en Frankrijk dat wel hebben. Dat maakt dat in Nederland op 'neutraal' terrein aan innovatie en nieuwe technologie gewerkt kan worden.

4 Beoordeling aantrekkelijkheid Automotive Campus en marktperspectief

4.1 Marktperspectief in 2016

Om te bepalen of het aanbod en kwaliteit van de Automotive Campus aansluit bij de verwachtingen en eisen van de markt, is het marktperspectief beoordeeld door BCI, op basis van enkele tientallen gesprekken met op de campus gevestigde bedrijven, automotive bedrijven elders in Nederland en automotive experts.

Uit deze verkenning komt het volgende beeld van de automotive campus naar voren:

- het onderscheidend vermogen van de Automotive campus is op dit moment beperkt;
- de campuslocatie wordt nog niet als hoogwaardig bestempeld en er is nog geen 'buzz' en 'place-to-be' gevoel bij de huidige campusbewoners; bedrijven elders gevestigd in Nederland zijn veelal positiever over de Automotive campus;
- de shared facilities vormen een unieke combinatie, maar zijn vooralsnog onderbenut en worden onvoldoende vermarkt;
- de visie op de campus wordt als positief ervaren, maar om potentie realiseren is een daadkrachtige organisatorische opzet nodig.

Ter samenvatting van de beoordeling van de campus is het door BCI ontwikkelde model van 11 succesfactoren voor campussen gebruikt (zie hoofdstuk 1). De onderstaande tabel geeft een overzicht van de scores van de campus.

Tabel 4.1 Beoordeling Automotive Campus op succesfactoren campussen

Succesfactor	Automotive Campus 2016
1 Aanwezigheid manifeste kennisdragers	-/0
2 Onderzoeksfaciliteiten	0/+
3 Kennistransfer/ open innovatie	-
4 Kritische massa/ open innovatie	-
5 Hoogwaardige locatie	-/0
6 Talent	0
7 Financiering	0/+
8 Adequate huisvesting + services met een goede prijs/kwaliteit-verhouding	-/0
9 Marketing & acquisitie	0/+
10 Duidelijke visie met breed draagvlak	0
11 Organisatie & management	-

Legenda:

- = Slecht; 0 = matig; + = goed; ++ = uitstekend

Op veel van de succesfactoren scoort de campus nog onvoldoende om van een sterke aantrekkingskracht op bedrijven en instellingen te kunnen spreken. BCI heeft dan ook een programma met verbeter- en versnellingspunten geadviseerd die in de volgende paragraaf staan beschreven.

4.2 Versnellingsprogramma

In onderstaand programma worden de knelpunten, die ongunstig scoren op de in de vorige paragraaf beschreven succesfactoren, opgepakt. Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de benodigde acties om het volledige potentieel van de Automotive Campus als hoogwaardige en aantrekkelijke campus te realiseren.

Tabel 4.2 Benodigde acties realisatie potentieel automotive campus

Succesfactor	Benodigde acties om potentieel te realiseren
1 Aanwezigheid manifeste kennisdragers	• Faciliteren van uitbreiding TNO Automotive en TASS • Versterken magneetfunctie Kennisinstituut Smart Mobility • Aantrekken andere intermediairs (zoals ITS Brabant, RDW, e.d.)
2 Onderzoeksfaciliteiten	• Concurrerende shared faciliteiten aanbieden >> beter vermarkten bestaande faciliteiten • Combinaties van faciliteiten aanbieden: N270 nadrukkelijker koppelen aan Verkeerscentrale
3 Kennistransfer/ open innovatie	Open innovatie creëren door: • Shared faciliteiten echt 'shared' en toegankelijk te maken • Community activiteiten organiseren • Themabijeenkomsten en events organiseren • Ontmoetingsplekken open te stellen voor bewoners en gasten (seats-2-meet concept)
4 Kritische massa/ open innovatie	• Aantrekken nieuwe bedrijvigheid/ instituten • Nieuwe business optuigen met bedrijven (bijv. op- en ombouw motoren met Benteler/Tass)
5 Hoogwaardige locatie	• Automotive House toegankelijker en uitnodigend maken met basisfuncties (koffie/ thee, water, e.d.) • Binnenplaats Automotive House benutten als etalage of voor events • Opwaarderen openbare ruimte voorzijde Automotive Campus • Turn-key ready vastgoed realiseren voor potentiële gebruikers
6 Talent	• Aantrekken start-ups en talenten • PhD posities faciliteren in samenwerking met bedrijven/instituten • Ontwikkeling van accelerator & investor readiness programma

Succesfactor	Benodigde acties om potentieel te realiseren
7 Financiering	• Startersbegeleiding optuigen (o.a. coaching) • Toegang tot financiering is niet specifiek georganiseerd op de campus; loketfunctie ontwikkelen met (directe) toegang tot kapitaal • Netwerk van financiers organiseren t.b.v. start-ups en scale-ups
8 Adequate huisvesting + services met een goede prijs/kwaliteit-verhouding	• Toegang tot financiering is niet specifiek georganiseerd op de campus >> loketfunctie ontwikkel met (directe) toegang tot kapitaal • Netwerk van financiers organiseren t.b.v. start-ups en scale-ups
9 Marketing & acquisitie	• Focus aanbrengen in doelgroepen >> gerichte en gebundelde inzet van acquisitie inspanningen
10 Duidelijke visie met breed draagvlak	• Van gebiedsvisie naar een visie op business development
11 Organisatie & management	• Herinrichting campus organisatie met duidelijke aanspreekpunten • Facility management verbeteren • Rode loper t.b.v. nieuwe vestigers • Voldoende aandacht voor huidige bewoners

Figuur 4.1 Toelichting ontwikkeling kennisinstituut (zie tweede punt bij succesfactor 1 in bovenstaande tabel)

Nieuw Kennis- en Ontwikkelingsinstituut rond City Cargo Vehicle

Om de magneetkracht van de Automotive Campus te versterken wordt een meerjarig onderzoeks- en ontwikkelprogramma opgezet voor een nieuwe generatie **City Cargo Vehicle**.

De basisuitdaging is een fijnmazig stedelijk distributienetwerk te organiseren, met innovatieve, schone en veilige technologie. Het startpunt van deze uitdaging is de ontwikkeling van de nieuwe generatie City Cargo Vehicle met de volgende (voorlopige) eigenschappen:

- emissieloos;
- 50% lichter en geluidsarmer dan conventionele voertuigen;
- vormt de spil in nieuwe collectie- en distributieketens (logistieke ketens);
- mogelijke onbemand met automatische beslisfuncties voor bereik afleveradressen.

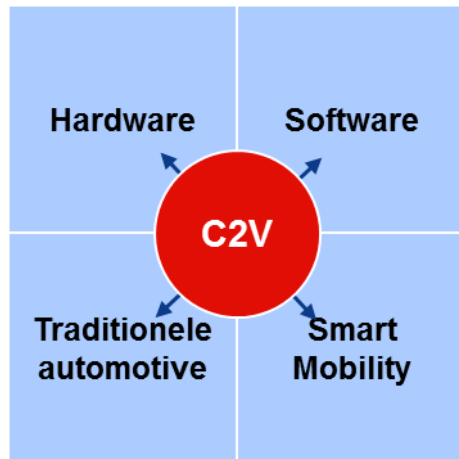
Het doel van het project is de ontwikkeling, prototyping en productie van een nieuwe generatie stadsdistributiestelwagens met als ultieme doelstelling de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid van Europese binnensteden te behouden én te vergroten.

Rondom de ontwikkeling van C2V wordt een kennisinstituut opgericht, gevestigd op de Automotive Campus. Dit instituut heeft als doel alle benodigde partijen en disciplines binnen het automotive cluster te verbinden om zo C2V te kunnen realiseren.

Rondom de ontwikkeling van C2V ontstaat hiermee een automotive hotspot op de Automotive Campus, omdat de benodigde expertise verder gaat dan kennis alleen. Ook engineering, prototyping en ontwikkel-disciplines zijn vereist en maakt daarmee het project

interessant voor partijen als VDL, DAF, Benteler en tal van andere bedrijven. Immers, er is iets te ontwikkelen, verkopen, organiseren en produceren. Het project biedt hiermee ‘the best of different worlds’ (zie figuur 4.1).

Figuur 4.2 The best of different worlds

De magneetwerking heeft het project te danken aan:

- betrokkenheid van het veel verschillende partijen en disciplines binnen het automotive cluster – van onderzoek tot design en engineering tot productie;
- versterking van de kennis- en concurrentiepositie van de Nederlandse automotive sector;
- internationale allure en potentiële internationale uitrolbaarheid van het project;
- magneetwerking van de Automotive Campus waar mee de regio Zuid Oost Nederland zich kan profileren als dé automotive kennishotspot.

Dit programma wordt nu in zijn volle breedte opgepakt. Door de uitvoering van dit verbeteren versnellingsprogramma, verbetert de beoordeling van de Automotive Campus op de 11 succesfactoren. Hiermee ontstaat het volgende toekomstige marktperspectief in vergelijking met de situatie van 2016:

Tabel 4.3 Vergelijk situatie 2016 met 2020 met doorkijk naar de periode erna

Succesfactor	Automotive Campus 2016	Potentieel/ perspectief
1 Aanwezigheid manifeste kennisdragers	-/0	+
2 Onderzoeksfaciliteiten	0/+	+ /++
3 Kennistransfer/ open innovatie	-	+
4 Kritische massa/ open innovatie	-	+
5 Hoogwaardige locatie	-/0	+
6 Talent	0	+
7 Financiering	0/+	+
8 Adequate huisvesting + services met een goede prijs/kwaliteit-verhouding	-/0	+
9 Marketing & acquisitie	0/+	+ /++

Succesfactor	Automotive Campus 2016	Potentieel/ perspectief
10 Duidelijke visie met breed draagvlak	0	++
11 Organisatie & management	-	++

Legenda:

- = *Slecht*; 0 = *matig*; + = *goed*; ++ = *uitstekend*

Indien de verbeterpunten worden geïmplementeerd en het verbeter- en versnellingsprogramma wordt uitgevoerd worden de doelstellingen van de campus (1.000 banen, 70-75 bedrijven) beoordeeld als realistisch-ambitieuus.

5 Doelgroepen

BCI heeft een analyse gemaakt van de verschillende doelgroepen binnen de nationale en internationale automotive sector. De trends en ontwikkelingen zijn vertaald naar deze doelgroepen waarmee een beeld ontstaat van de kansrijkheid van de doelgroepen. De volgende doelgroepen zijn in kaart gebracht:

- Kennisinstituten/ opleidingen
- Internationale vestigingen
- Nederlandse vestigingen
- Shared facilities/ labs/ werkplaats

Elke doelgroep zal hieronder worden beschreven en de kansrijkheid in het aantrekken van bedrijven en instellingen voor de automotive campus worden toegelicht.

5.1 Kennisinstituten/ opleidingen

Op alle 3 technische universiteiten van Nederland (Eindhoven, Twente, Delft) wordt onderzoek gedaan en studenten opgeleid op automotive-thema's. De Technische Universiteit Eindhoven, gelegen op 15 kilometer van de campus, heeft een paar honderd onderzoekers, die actief zijn op o.a. de terreinen van Smart en Green Mobility. In het kader van door de Brabantse OntwikkelingsMaatschappij (BOM) en clusterorganisatie AutomotiveNL (ANL) aangestuurde stimuleringsprojecten vinden er tal van samenwerkingsprojecten plaats met alle drie technische universiteiten.

De Hogeschool Fontys Automotive alsmede de ROC's Summacollege en ROC ter AA leiden op de Automotive Campus studenten op.

Op kennisgebied speelt TNO Automotive een belangrijke rol. Dit nationale kennisinstituut met veel internationale opdrachtgevers heeft op de Campus onderzoekers aan het werk.

Onderstaande tabel laat zien dat er op het gebied van nieuwe kennisinstituten kansen zijn: dat kunnen uitbreidingen van reeds op de Campus gevestigde, sterk op kennisontwikkeling gerichte organisaties en bedrijven zijn (bijv. TNO, TASS), maar ook nieuw op te richten kennisinstituten (zie o.a. City Cargo Vehicle) en intermediairs (vergelijk de recente vestiging van ITS Brabant, gericht op intelligente transportsystemen en de vestiging van de RDW).

Doelgroep	Functie		
	Productie	Dienstverlenend	Kennisintensief/R&D
A Kennisinstellingen/ opleidingen			
A1 Bestaande kennisinstelling en/of instituut			
A2 Kennisinstituut			In onderzoek
A3 Andere intermediairs	n.v.t.		

■ Kansrijk
 ■ Mogelijk kansrijk
 ■ Weinig kansrijk

5.2 Internationale vestigingen

In de loop der jaren hebben zich diverse internationale bedrijven op de campus gevestigd, zoals Benteler. In de internationale acquisitie wordt door de gemeente Helmond, Brainport Development, BOM en Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) nauw samengewerkt om internationale bedrijven te wijzen op de propositie van de Automotive Campus. Ruim éénderde van de potentiële vestigers waarmee men in gesprek is, is van buitenlandse origine.

De twee grootste bedrijven op de campus (TNO en TASS) werken voor grote, wereldwijd opererende OEM-ers. In samenwerking met die bedrijven is een programma in ontwikkeling om deze grote bedrijven een vestiging in Helmond te laten realiseren, om zo de samenwerking nog intensiever te laten worden.

Doelgroep	Functie		
	Productie	Dienstverlenend	Kennisintensief/R&D
B Internationale vestigingen			
B1 OEM-ers		n.v.t.	
B2 Toeleveranciers			
B3 Start-ups			

■ Kansrijk
 ■ Mogelijk kansrijk
 ■ Weinig kansrijk

5.3 Nederlandse vestigingen

Uit de gesprekken met een 15-tal automotive vestigingen in Nederland blijkt de Automotive Campus goed bekend te zijn. Komende uit een diepe recessie is er voor het merendeel van de productiebedrijven geen directe aanleiding tot relocatie of het openen van een nieuwe productielocatie. In de dienstverlenende en R&D-sfeer is dit anders, omdat bedrijven verwachten te kunnen profiteren van het eco-systeem op de Campus.

Voor start-ups biedt de Automotive Campus een interessante omgeving. Het aantal start-ups in de automotive sector is echter beperkt, waarbij universitaire spin-offs vaak op of nabij de betreffende universiteit hun bedrijf vestigen.

Doelgroep	Functie		
	Productie	Dienstverlenend	Kennisintensief/R&D
C Nederlandse vestigingen			
C1 Nationale toeleveranciers			
C2 Nationale start-ups			

■ Kansrijk ■ Mogelijk kansrijk ■ Weinig kansrijk

5.4 Shared facilities/ labs/ werkplaats

De Automotive Campus heeft een voor Nederland unieke combinatie van open-innovatie- en commerciële shared facilities. Het Living Lab N270 behoort daar zeker ook toe. De verwachting is dat nieuwe faciliteiten (waarvan er enkele in ontwikkeling zijn) op de Campus een prima vestigingsomgeving vinden.

Doelgroep	Functie		
D Shared facilities/ labs/ werkplaats			

■ Kansrijk ■ Mogelijk kansrijk ■ Weinig kansrijk

5.5 Overall-beeld

Onderstaand zijn de kansen voor de Automotive Campus samengevat.

Doelgroep	Functie		
	Productie	Dienstverlenend	Kennisintensief/R&D
A Kennisinstellingen/ opleidingen			
A1 Bestaande kennisinstelling en/of instituut			
A2 Kennisinstituut			In onderzoek
A3 Andere intermediairs	n.v.t.		
B Internationale vestigingen			
B1 OEM-ers		n.v.t.	
B2 Toeleveranciers			
B3 Start-ups			
C Nederlandse vestigingen			
C1 Nationale toeleveranciers			
C2 Nationale start-ups			
D Shared facilities/ labs/ werkplaats			

■ Kansrijk ■ Mogelijk kansrijk ■ Weinig kansrijk

6 Uitgifteprognose

Volgend uit de marktverkenning, doelgroepen-focus en het markperspectief van de Automotive Campus is een uitgifteprognose opgesteld die een kwantitatief en kwalitatief inzicht geeft in het ontwikkelpotentieel van de campus.

6.1 Uitgangspunten en methode

De uitgifteprognose sluit aan bij de planperiode van de ontwikkeling van de campus. Hiervoor zijn twee scenario's ontwikkeld:

- *Basisscenario*: in het basisscenario ontwikkelt de Automotive Campus zich tot een hoogwaardige campus als gevolg van het verbeter- en versnellingsprogramma. Hierin wordt een krachtige campusorganisatie beoogd én een nieuw kennisinstituut opgericht.
- *Plusscenario*: in dit scenario wordt niet alleen voldaan aan de succesvoorwaarden onder het basisscenario, maar is het nieuwe kennisinstituut een zodanig succes dat er een versnelde magneetfunctie optreedt.

De ontwikkeling van het kennisinstituut is op dit moment in volle gang. Doelstellingen, scope en omvang zijn nog niet duidelijk. Welk scenario werkelijkheid wordt is in deze fase van het kennisinstituut dan ook nog niet te zeggen.

In de uitgifteprognose wordt uitgegaan van drie soorten vestigingen:

- A *Kennisvestiging*: afdelingen van bijvoorbeeld universiteiten, hogescholen of kennisintensieve afdelingen van bedrijven (zoals TNO). Deze vestigingen hebben behoefte aan kantoor- en lab/hal ruimten.
- B *Kantoorvestiging*: automotive gerelateerde bedrijven die alleen behoefte hebben aan kantoorruimte (bijvoorbeeld ICT- en adviesorganisaties).
- C *PTE-vestiging*: dit zijn bedrijven die zich bezig houden met production, testing en engineering. Door hun activiteiten hebben deze bedrijven vooral lab/hal-ruimte nodig en een kleiner gedeelte kantoor.

In de uitgifteprognose is uitgegaan van basisgebouwen. Deze vestigingen hebben de volgende kenmerken:

Tabel 6.1 Kenmerken per vestigingstype

Vestiging	Verhoudingen kantoor-lab/hal	Omvang basisgebouw (m ²)
A Kennisvestiging	70-30	2.000
B Kantoorvestiging	100-0	2.000
C PTE-vestiging	90-10	2.500

- In één basisgebouw voor kantoorvestigingen kan één bedrijf zitten (single tenant) of meerdere bedrijven (multi-tenant, bedrijfsverzamelgebouw);
- Eén project kan ook twee basisgebouwen bevatten (bijvoorbeeld een PTE-vestiging van 4.000 m²)

In de uitgifteprognose worden vier perioden onderscheiden:

Tabel 6.2 Overzicht perioden uitgifteprognose

Periode	Jaren (aantal)	Opmerking
2017 - 2019	3	Periode die het huidige businessplan bestrijkt
2020 - 2024	5	-
2025 - 2030	6	-
2030 - 2036	6	-

6.2 Stappenplan

De uitgifteprognose is opgesteld aan de hand van de volgende stappen:

- 1 Inschatting aantal vestigers (in basisgebouwen) per periode;
- 2 Realisatie in vierkante meters per periode;
- 3 Totaal ontwikkelbare oppervlakte per grondeigenaar;
- 4 Ontwikkeling tot en met 2036.

De stappen en de bijbehorende resultaten worden hieronder nader uitgewerkt.

Ad 1: Inschatting aantal vestigers

Onderstaande tabellen geven een inschatting weer van het te verwachten aantal vestigers. Deze worden gepresenteerd in basisgebouwen waardoor het daadwerkelijk gerealiseerde aantal bedrijven/ instelling af kan wijken van de hieronder gepresenteerde cijfers.

Tabel 6.3 Aantal vestigers (in aantallen basisgebouwen)

Basisscenario	2017-2019	2020-2024	2025-2030	2031-2036
A Kennisvestiging	3	3	3	3
B Kantoorvestiging	1	2	2	3
C PTE-vestiging	3	3	4	4
Totaal	7	8	9	10

Plusscenario	2017-2019	2020-2024	2025-2030	2031-2036
A Kennisvestiging	3	3	4	4
B Kantoorvestiging	1	2	2	3
C PTE-vestiging	3	4	5	5
Totaal	7	9	11	12

Ad 2: Realisatie in vierkante meters per periode

Om het aantal gerealiseerde aantal vierkante meters per periode te berekenen is het aantal vestigers vermenigvuldigd met het de omvang van het basisgebouw zoals beschreven in paragraaf 6.1. In onderstaande tabellen staat het aantal gerealiseerde vierkante meters per periode weergegeven.

Tabel 6.4 Aantal gerealiseerde vierkante meters (in m²)

Basisscenario	2017-2019	2020-2024	2025-2030	2031-2036
A Kennisvestiging	6.000	6.000	6.000	6.000
B Kantoorvestiging	2.000	4.000	4.000	6.000
C PTE-vestiging	7.500	7.500	10.000	10.000
Totaal	15.500	17.500	20.000	22.000

Plusscenario	2017-2019	2020-2024	2025-2030	2031-2036
A Kennisvestiging	6.000	6.000	8.000	8.000
B Kantoorvestiging	2.000	4.000	4.000	6.000
C PTE-vestiging	7.500	10.000	12.500	12.500
Totaal	15.500	20.000	24.500	26.500

Ad 3: Totaal ontwikkelbare oppervlakte

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de totaal beschikbare oppervlakte van de Automotive Campus. Het terrein van de Automotive Campus is in handen van vier eigenaren en heeft een gezamenlijke omvang van 123.500 vierkante meter.

Tabel 6.5 Totaal beschikbare oppervlakte

	Totaal
v/d Ven	40.449
Hurks	32.000
Gemeente/ BOM	35.767
Niet gecommiteerd	15.329
Totaal	123.545

Ad 4: Ontwikkeling tot en met 2036

Volgend op de realisatie per periode is hieronder eerst het aantal op dit moment (zomer 2016) gerealiseerde vierkante meters in kaart gebracht (tabel 6.6) en vervolgens de ontwikkeling gedurende de perioden daarna tot en met 2036 (tabel 6.7).

Tabel 6.6 Beschikbare en gerealiseerde oppervlakte tot en met 2016 (in m²)

Beschikbaar	123.545
Huidige realisatie(≤2016)	23.354
Nog beschikbaar	100.191

Tabel 6.7 Realisatie en totaal gerealiseerde oppervlakte tot en met 2036 (in m²)

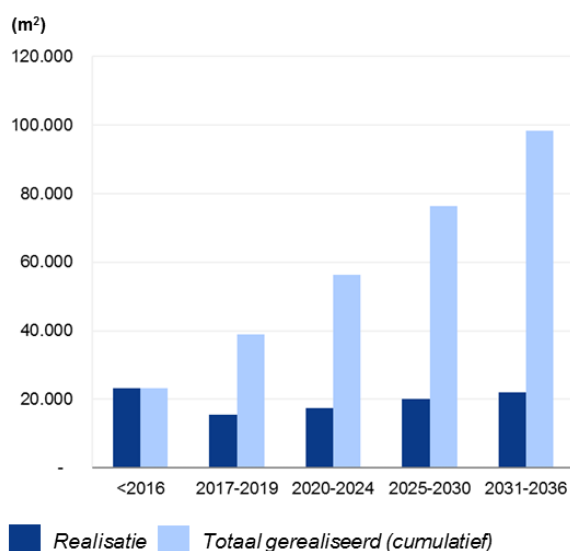
Basisscenario	≤2016	2017-2019	2020-2024	2025-2030	2031-2036
Realisatie	23.354	15.500	17.500	20.000	22.000
Totaal gerealiseerd	23.354	38.854	56.354	76.354	98.354
Resterend	100.191	84.691	67.191	47.191	25.191

Plusscenario	≤2016	2017-2019	2020-2024	2025-2030	2031-2036
Realisatie	23.354	15.500	20.000	24.500	26.500
Totaal gerealiseerd	23.354	38.854	58.854	83.354	109.854
Resterend	100.191	84.691	64.691	40.191	13.691

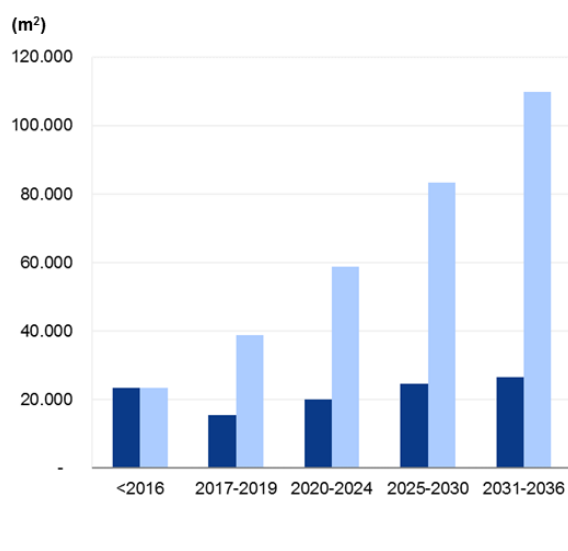
6.3 Overall-beeld

De vertaling van het aantal vestigers naar het aantal gerealiseerde vierkante meters geeft het volgende beeld over de periode tot en met 2036 (inclusief het aantal ontwikkelingen tot aan 2036):

Basisscenario

Plusscenario

- In het basisscenario wordt van de in totaal 123.545 m² beschikbare grond 98.345 m² gerealiseerd (80%);
- In het plusscenario wordt 109.854 m² (89%) gerealiseerd;
- In beide scenario's is uitbreiding nodig om in de ruimtevraag van vestigers te voorzien.

De totale campus geeft ook ruimte om verschillende vestigingsmilieus te realiseren: een hoogwaardig kennis/ dienstverlenend milieu en een modern-functioneel milieu gericht op PTE-vestigingen.

7 Conclusies

De uitgevoerde marktverkenning levert de volgende conclusies op:

- 1 De Automotive Campus kan worden gezien als hét centrum van de automotive-industrie in Nederland, die voor meer dan de helft is geconcentreerd in Brabant en Limburg. De automotive sector is met 45.000 werknemers en een totale omzet van bijna 17 mrd euro een cluster van formaat.
- 2 Op de Automotive Campus zijn 40 onderzoeks- en onderwijsinstellingen/ bedrijven gevestigd met meer dan 500 onderzoekers/medewerkers. De combinatie van open innovatie/ shared facilities en private/ commerciële faciliteiten is voor Nederland én West-Europa uniek.
- 3 Het onderscheidend vermogen van de Automotive Campus is op dit moment beperkt. De campuslocatie wordt nog niet als hoogwaardig bestempeld en er is nog geen 'buzz' en 'place-to-be' gevoel bij de huidige campusbewoners; bedrijven elders gevestigd in Nederland zijn veelal positiever over de Automotive campus.
- 4 De Provincie Noord-Brabant, de gemeente Helmond, BOM en de private grond- en vastgoedeigenaren Van de Ven en Hurks, hebben een versnellingsprogramma in gang gezet om de Campus vooruit te helpen. Onderdelen hiervan zijn een nieuw op te zetten Stichting Automotive Campus en een nieuw kennisinstituut met magneetfunctie.
- 5 Indien de gesignaleerde verbeterpunten worden geïmplementeerd en het verbeter- en versnellingsprogramma wordt uitgevoerd, worden de doelstellingen van de campus (1.000 banen, 70-75 bedrijven) beoordeeld als realistisch-ambitieuw.
- 6 Kansen voor de Automotive Campus worden gezien bij kennis-gerelateerde bedrijvigheid en Productie-, Test- en Engineeringsvestigingen op regionale, nationale en internationale schaal.
- 7 In totaal heeft de Automotive Campus 123.000 m² ontwikkelpotentieel. Per 2036 is in het Basisscenario bijna 100.000 m² in gebruik, in het Plusscenario 110.000 m².

20161081